

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

28 ביוני 2016

645

כ"ב בסיוון התשע"ו

עמוד

הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון מס' 26) (עידוד עסקים קטנים ובינוניים), התשע"ו-2016 138

הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון מס' 26) (עידוד עסקים קטנים ובינוניים), התשע"ו-2016*

1. תיקון סעיף 1 בחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 1, בסופו יבוא:
"עסק קטן או בינוני" - עוסק פטור, עוסק מורשה או מוסד כספי, כהגדרתם בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975,² שעיקר פעילותו בישראל, ובלבד שהוא מעסיק לא יותר מ-100 עובדים או שמחזור העסקאות השנתי שלו אינו עולה על 100 מיליון שקלים חדשים, ולמעט חברה כהגדרתה בחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001.³
2. תיקון סעיף 2א בחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
"א1) במכרז ששווי ההתקשרות הצפוי בו נמוך מחמישים מיליון שקלים חדשים, לא יתנה עורך המכרז את קבלת מסמכי המכרז או את ההשתתפות בו בתשלום בעד מסמכי המכרז או בעד עלות הפקת המכרז אלא במקרים ובסכומים שיקבע שר האוצר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת."

ד ב ר י ה ס ב ר

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת הכלכלה של הכנסת אם להחיל את התיקון המוצע גם על מוסדות ללא כוונת רווח, אם להבחין בין עסק קטן לעסק בינוני ואם ראוי לכלול בהגדרה המוצעת גם עסק המעסיק פחות מ-100 עובדים אך מחזור המכירות שלו עולה על 100 מיליון שקלים חדשים בשנה.

סעיף 2 עסקים קטנים ובינוניים רבים אינם משתתפים במכרזים בשל דרישה לתשלום בעד קבלת מסמכי המכרז או כתנאי להשתתפות בו, שכן לעתים מדובר בתשלום גבוה שעסקים אלו אינם מסוגלים לעמוד בו. אף שדרישות אלו מותרות לפי תקנות חובת מכרזים, התשנ"ג-1993, הן חסם משמעותי בפני עסקים כאלה המבקשים להשתתף במכרזים הציבוריים. לפיכך, מוצע לקבוע בחקיקה ראשית כי לא ניתן יהיה לדרוש תשלום כלשהו כתנאי להשתתפות במכרז או כתנאי לקבלת מסמכי המכרז אלא במקרים ובסכומים שיקבע שר האוצר בתקנות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

כללי מטרת הצעת החוק לעודד שילוב של עסקים קטנים ובינוניים במכרזים של גופים ציבוריים שחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 (להלן - חוק חובת המכרזים), חל עליהם (המדינה, תאגידי ממשלתיים, מועצות דתיות, קופות חולים ומוסדות להשכלה גבוהה). בהצעת החוק מוצעות הוראות שנועדו להקטין את החסמים העומדים בפני העסקים הקטנים והבינוניים ומקשים עליהם להשתתף ולזכות במכרזים הציבוריים.

סעיף 1 מוצע להוסיף הגדרה של "עסק קטן או בינוני". המונח "עסק" יוגדר באופן רחב - כל עוסק פטור, עוסק מורשה או מוסד כספי, כהגדרתם בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שעיקר פעילותו בישראל, למעט תאגידי מים וביוב.

המונח "קטן או בינוני" ייבחן לפי מספר העובדים או לפי מחזור המכירות. מוצע לקבוע כי עסק קטן או בינוני יהיה עסק שמעסיק פחות מ-100 עובדים או עסק שמחזור המכירות שלו אינו עולה על 100 מיליון שקלים חדשים בשנה.

* הצעת חוק מס' פ/1749/20 (מספר פנימי: 565124); הועברה לוועדה ביום כ"ב בחשוון התשע"ו (4 בנובמבר 2015).

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114; התשע"ה, עמ' 197.

² ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

³ ס"ח התשס"א, עמ' 454.

- ”קביעת התאמות לעסקים קטנים ובינוניים במכרז ופרסום נתונים
- 2ג. (א) ועדת מכרזים תבחן בכל התקשרות אם נכון לבצע באמצעות עסקים קטנים ובינוניים, בלי שיהיה בכך כדי לפגוע במוצר, בעבודה או בשירות המבוקשים; החליטה הוועדה כי נכון לבצע את ההתקשרות באמצעות עסקים קטנים ובינוניים, תפעל לקביעת התאמות בתנאי המכרז או ההתקשרות בהתאם.
- (ב) שר האוצר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות להתאמת תנאי מכרז או התקשרות של הגופים המנויים בסעיף 2(א), כולם או חלקם, לעסקים קטנים ובינוניים.
- (ג) הגופים המנויים בסעיף 2(א) יפרסמו באתרי האינטרנט שלהם, עד 31 במרס של כל שנה, נתונים על שילוב עסקים קטנים ובינוניים בהתקשרויותיהם בשנה שחלפה; לעניין גוף שאינו משרד ממשלתי, “אתר האינטרנט” – לרבות אתר אינטרנט משותף לכמה גופים כאמור.
- (ד) שר האוצר, בהתייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, רשאי לקבוע בצו את פרטי הנתונים שיפורסמו בהתאם להוראות סעיף קטן 2(ג), והוראות לגבי אופן פרסומם.”

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים 3 ו-4 חסם משמעותי נוסף להשתלבות עסקים קטנים ובינוניים במכרזים ציבוריים הוא תנאי המכרז וההתקשרות, המותאמים לעתים קרובות רק לעסקים גדולים. מוצע להטיל על ועדת מכרזים חובה לבחון בכל מכרז אם נכון שהמוצר, העבודה או השירות המבוקשים במכרז יסופקו בידי עסק קטן או בינוני. אם ועדת המכרזים תחליט שיש מקום לכך, מוצע לחייבה לפעול להתאמת תנאי המכרז וההתקשרות, כגון בדרך של פיצול המכרז, כך שלפי תנאי המכרז עסקים קטנים ובינוניים יוכלו להשתתף בו.

לפרסם באתרי האינטרנט שלהם, עד 31 במרס בכל שנה, נתונים על שילוב עסקים קטנים ובינוניים בהתקשרויותיהם בשנה שחלפה למועד הדיווח. מוצע לקבוע כי שר האוצר, בהתייעצות עם שר הכלכלה והתעשייה, יהיה רשאי לקבוע הוראות מפורטות לגבי פרטי הנתונים שיפורסמו ואופן פרסומם. הואיל וחובת פרסום הנתונים מחייבת את הגופים הציבוריים להתאים את מערכות המחשוב שלהם כדי לאפיין את הנתונים הנדרשים לעניין, מוצע לקבוע כי ההוראה לעניין חובה זו תיכנס לתוקף בתום שלוש שנים מיום פרסום התיקון המוצע.

כדי לאפשר מעקב אחר יישום הוראות החוק המוצע ומידת ההשתלבות של עסקים קטנים ובינוניים בהתקשרויות של הגופים הציבוריים, מוצע לקבוע כי הגופים שחוק חובת המכרזים חל עליהם יהיו חייבים

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תבחן ועדת הכלכלה של הכנסת אם יש מקום להחיל את ההוראות המוצעות על הרשויות המקומיות.

ד ב ר י ה ס ב ר

חדשים להתאמת המערכות הממוחשבות לאיסוף נתונים לשם פרסומם. ואולם, כיוון שהממשלה נתנה את הסכמתה, לא מדובר בהצעת חוק תקציבית כהגדרתה בסעיף 3ג לחוק-יסוד: משק המדינה.

להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא כ־20 מיליון שקלים חדשים בשנה - כ־16 מיליון שקלים חדשים בשל ביטול האפשרות לדרוש תשלום כלשהו כתנאי להשתתפות במכרו וכ־4 מיליון שקלים

יוזמים: חברי הכנסת רועי פולקמן, אלי כהן, טלי פלוסקוב, איציק שמולי, מנחם אליעזר מוזס, איילת נחמיאס ורביץ, נורית קורן, מירב בן ארי, מכלוף מיקי זוהר